

Ez csak egy film... - Hitchcock életrajza

Ő maga volt a Film

2006. július 5. - [Markó András János](#)

Magát rajongójának tartó hölgyismerősöm, aki egyébként Lutonban jár film szakra, ennyit tud róla: az a rövid lábú, pocakos, gülüszemű. Nagy erőlködés után a Madarak is eszébe jut. A könyv a kissé felvilágosultabb Hitchcock-rajongóknak íródott, hiszen a filmek történetmesélésébe nem merül bele annyira az író, úgyhogy a Tescóban 990 Ft-ért utánunk vágott 39 lépcsőfok és Londoni randevú” megtekintésén túl néha el kell menni a videotékába és megmerülni a filmlexikonokban is. Néhány bűnügyi thriller történetében – Hátsó ablak, Szédülés, A férfi aki túl sokat tudott - pedig épp annyira kaparja meg a

kültakarót, hogy átérezzük mennyire időszerű a film 2006-ban is.

A könyv az Amerikai Filmintézet 1979-es díjátadójával indul, amelyen felvonul Alfred filmkészítői munkásság-monstrumának valamennyi szereplője, King Vidor, Grace Kelly, Ingrid Bergman, megöregedve és elironizálva az idő múlásán. Majd a könyv második tömbje kronologikus élettörténet, kezdve a kis duci, kiközösített, ily módon fantáziáját feltuningoló filmrendező palántával, aki felnöve bekopogtat az islingtoni stúdió kapuján, majd később kiderül, hogy jó időben volt jó helyen.

A címválasztás (Ez csak egy film...) akarva-akaratlan is kettős vonulatot ad a témavezetésnek. Az egyik „ez csak egy film, ne vegyük már ilyen komolyan”-szál amely a rendező játékos gyermek-énjéhez kötődő allűröket mutatja be, a másik viszont a filmezést kőkomolyan művelő, ügyvédkomolyságú és könyvelőprecizitású szakember mindennapjait. „Inkább hasonlított bankárra”- mondta róla egyik színésze, de a további sztorizgatást a negyven fokban is öltönyben-nyakkendőben rohangáló Hitchcockról meghagyom a könyv írójának. Megtudjuk, hogy a Psycho kritikus leszúrásos 50 másodpercénél sem Janet Leigh, sem Tony Perkins nem volt jelen, s az egész forgatás mindössze 5 hétig tartott, de érdekes mellékszálakat ereszt a könyv a többi korabeli sztár, például Marlene Dietrich magánéletébe is.

Mind megszólalnak, akik ismerték Alfred Hitchcock maximalizmusát, miszerint egy jelenet vagy tökéletes, vagy értéktelen. Tökéletes az, ami a fejében leforgott a forgatókönyvet olvasva. Ebből megérthető, hogy a könyvborító a feketén és a fehéren kívül miért nem tűr meg más színt.

A Chandler-könyvről nehéz kitalálni, hogy Hitchcock forgatásainak kalauza-e, vagy életrajz, talán jobban ecsetelik ezt Hitchcock szavai: „Ha rólam akarnak hallani, a filmjeimről fognak hallani” – a könyv követi e gondolatmenetet, nincs nehéz dolga, hisz nem találja olyan szeletét a Mester életének a bor és konyakgyűjteményen kívül, ami ne függött volna össze a filmmel.

Még a magánélete sem kivétel, hiszen feleségével megunhatatlan közös szeánszuk volt a filmekről való vitatkozás, lázas olvasás, némán egymás mellett órákon át, kutatva újabb celluloidra dolgozandó novellák után. Ez az igazi lélektárs-lét, mondja a „pesti cinikus mainstream”-től megcsömörlött másik hölgyismerősöm, mire kontráz egy nihilista színházrendező barátom: „Túl tökéletes a magánélete is, sehol egy botrány, sehol egy szerető”. 23 évesen találkozik a pillantásuk - forgatáson, hol máshol - a szintén filmes Almával, aztán szerelem mindhalálig, olyan szerelem, amelyet csak az érdemel, aki száz százalékosan éli meg önmagát. Az eredmény: több tucat közös mű, ahol Alfred rendezőként, Alma forgatókönyvíróként vagy dramaturgként szerepel.

Bár buddhista unokabátyám sanda gyanúja túlzás (mely szerint Hitchcock nem született többé újjá, annyira tökéletes életművet hagyott hátra, hogy ez csak a legvégső inkarnációja lehetett) a könyv valahol mégis erre tanít meg : milyen lehet egy tökéletes élet? És ezt a Mester is bevallja utolsó éveiben.

Charlotte Chandler: Ez csak egy film – Hitchcock életrajza, Jokerex Kiadó, 2005.